



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet**

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &  
Festos, ab ipso Auctore confectus

**Stengel, Georg**

**Ingolstadii, 1651**

8. Quomodo aquæ dici possint in vnu[m] locum collectæ?

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45686**

rent. Illæ enim, quasi præ formidine, in fugam versæ, statim in locum sibi à Numine paratum confluxerunt; vnde sine eius nutu non excurrunt. Qua de causa ibidem dicit Propheta: *Terminum possuisti, quem non transgredientur, neque conuertentur operis terram.*

Idem Lucret.  
ibid.

*His igitur rebus retractis, terra repente,  
Maxima quæ nunc se Ponti plaga cerula tendit,  
Succidit, & salso suffudit gurgite fossas.*

## VII.

Eccles. 1. 7.

Prou. 8. 29.  
Ierem. 5. 22.  
Iob. 38. 8.

Non enim illis subscribendum arbitror, qui censuerunt, aquas, vt terram detegerent, minùsque extenderentur, ad Conditoris vocem ac mandatum, ita refugisse, vt in celsissimam altitudinem intumescerent; adeò, vt etiam nunc terram altitudine excedant. Si quidem omnia flumina, tandem in mare; que cum per inferiores terræ partes semper ad ima decurrant, necesse est, mare non modò non celsius, sed terræ longe depressius humiliorque esse. Aiunt quidem diuinæ litteræ, Deum posuisse legem, terminos, & præcepta aquis, & vectes, ac ostia, ne transirent fines suos. His tamen testimonijs non conficitur, aquas, postquam non ampliùs efficiunt propriam spheram terræ proximam ac superextensam, nunc adeò super altitudinem terræ elatas esse, vt, nisi diuina vi coercerentur, facile, & suapte natura, erumperent, totàmque denuo cooperirent. Licet enim naturales inclinationes creaturis ratione, immò & sensu carentibus à Deo indite, in diuinis libris subinde *leges* (non essentialiter, sed participatiue quodammodo) vocentur, non est tamen credibile, tales leges naturalibus rerum inclinationibus perpetuò aduersantes, fuisse datas. Alioqui mare, contra propriam naturam & inclinationem, perpetuo miraculo eleuatum deberet contineri, ne ad inferiorem locum, sua grauitate efflueret. Quod in cõcauis terræ sinibus collocatum non facit. Ascenderet, si exiret.

Ita S. Thom.  
1. 2. q. 90. a. 1.  
ad 1.

## VIII.

Secta igitur in variòs sinus est terra, & aquæ ipsæ diuisæ sunt, in lacus, amnes, fluuios, & maria; tametsi congregatæ dicantur *in vnum locum*; in specie, non numero vnum scilicet; seu in vnius generis locum, quod idem est, ac si dictum esset, congregentur aquæ in loca terræ humiliora. Ita eum nos locum intelligere cogunt, multa maria, in diuersis terræ tractibus separata:

quæ

quæ quidem omnia ferè cum Oceano conjuncta quodammodo videntur; attamen mare Caspium vndique est conclusum; & in Palæstina, circa regionem Sodomorum & Gomorrhæorum, mare quoque illud, in quod sese infundit Iordanes, quod Scriptura *salsissimum* appellat, ab Oceano prorsus est diuisum. Sicut & stagna, & lacus plurimi, cum Oceano non junguntur, nisi fortè per occultos subterraneosque terrarum meatus, per quos aquæ maris iterum ad fontes, & ad locum, unde exeunt, flumina reuertuntur. Quam ob causam, in Genesi, non dicitur, *congregationem*, sed *congregationes aquarum appellauit maria: & maria, non mare*, multa eiusdem generis loca receptaculaque aquarum nominauit, vt eruditè annotauit Torriellus.

Ex his de situ, quiete, ac diuisione, diuulsioneque terræ disputatis, quæ necessaria sunt, ad hominum in ea habitationem, etiam pulchritudo illius enitescit, quam illi conciliat rotunditas, varietas, fæcunditas. Figura enim terræ est rotunda, hoc est, vt perfectissima, ira & elegantissima, quam projecta in Lunam umbrâ eclipses ostendunt; & testantur, qui ex Hispanijs, occasum versus, soluentes, immensis itineribus, ad incognitas mundi partes, cursum solis, imitati, per hemisphærium huic nostro suppositum, semper recurua via, nauigauerunt. Illi enim, per Orientales insulas, tandem, toto terrarum orbe emenso, trium annorum spatio, ad idem Hispaniæ littus, vnde exierant, redierunt. Quia verò non est alia aquæ, alia terræ sphæra, vt tamen contendit Paulus Burgensis, sed vnus efficitur ex vtroque elemento globus, in quo terra aquis longè est maior, & cuius centrum est idem cum centro vniuersi; idcirco mira quædam vel ex ipsis aquarum ductibus, & tractibus terrarum varietas existit. Fluij enim veluti quædam venæ campos interfecant, & riui gratissimo aspectu prædistingunt; nihilque est aspectu iucundius, quàm, ex alta arce, aut monte, tanquã fimbriata peristromata, regiones subpatentes fluminibus discriminatas intueri. Quod vel in exiguis his Mathematicorum globis agnoscere possumus, in quibus illi Europam, Asiam, Africam, Indiam, & totum hunc terrarum orbem, cum lacubus, amnibus, & ipso Oceano delineatum depictumque curiosorum oculis consueuerunt representare.

Sed

Eccles. 1. 7.

Augustin.  
Torniell.  
Mundi die 3.

IX.

Paul. Burg.  
super c. 1. Ge-  
nes. addit. 1.